

Slik brukes EØS- regelverket smart

Veien til en utslippsfri maritim næring

22. september 2022 | Gjermund Mathisen

KVALE

Grønn omstilling i maritim næring

- Arbeidsgiveravgift og regionalstøtte – i Møre og Romsdal og maritim sektor spesielt
- Eksfin-ordninger for finansiering
- ENOVA-støtte til grønne investeringer i maritim sektor
- Innovasjon Norges støtteordninger for maritim næring
- Handlingsrommet ut over det vi allerede har på plass
 - Mer fra Eksfin særlig rettet mot maritim næring?
 - Skatteendringer?
 - Økte budsjetter hos Enova og andre? Også behov for bedre innretning på noen av ordningene?

Arbeidsgiveravgift og regionalstøtte – Møre og Romsdal

- Til juli 2014 var verftene ekskludert fra ordningen med regionalt differensiert arbeidsgiveravgift (konsekvens av EU-regelverk), men siden da er også verftene inne
- Alminnelig sats er 14,1 % for 2022–2027
- Sone 2: redusert sats 10,6 % i Fjord, Nasset, Midsund, Hornindal, Rauma, Sande, Sandøy, Stranda, Sunndal, Sykkylven, Tingvoll, Vestnes (til dels gamle kommunegrenser!)
- Sone 3: redusert sats 6,4 % i Aure, Surnadal, Vanylven
- I sone 2 og 3 tillater EØS-reglene at staten også gir annen regionalstøtte, særlig til nye investeringer; regionalstøtte er derimot ikke tillatt i resten av Møre og Romsdal
- "Skipsbyggingssektoren" kan imidlertid ennå ikke få forenklet regionalstøtte etter det såkalte "gruppeunntaket" (også kjent som "GBER"), men en endring er på vei

Eksfin-ordninger for finansiering

- Skipsfinansiering – finansiering for redere til kjøp av skip som bygges ved norske verft for innenriks sjøfart
- Kjøperfinansiering – lån eller garantier for eksportører og kjøpere
- Leverandørkredittgaranti – for eksportør (ved kredittsalg)
- Internasjonaliseringsgaranti – for investering i anleggsmidler som direkte eller indirekte fører til norsk eksport (ordningen kan altså være aktuell også for verftene)
- Byggelånsgaranti, forskuddsgaranti – for verft mv.

Eksfins lån og garantier gis (normalt) på *markedsmessige vilkår*

ENOVA og grønne investeringer i sektoren

- ENOVA er aktive på innovativ energi- og klimateknologi – også mye store prosjekter
- Videre har ENOVA gjort, og gjør, mye på landstrøm – men hvor lenge til?
- ENOVA har dessuten gjort mye på batteri i fartøy – men her skjer viktige endringer nå:

Installasjon av batteri og landstrømsystem brer om seg i maritim sektor, med rekordhøy søknadsinngang til Enova fra store fiskebåter til servicefartøy innen havbruk. Batterihybridisering har bidratt til å introdusere batterier i så å si alle fartøyssegmenter, men er ikke et tiltak som i seg selv tar oss til nullutslipp. Overgangen til nullutslipp i maritim sektor vil for mange kreve andre løsninger i tillegg til batteri, som videre energieffektivisering og utvikling av nullutslippsdrivstoff.

Nå som batteri er introdusert, justerer Enova støttesatsene i programmet *Batteri i fartøy* og retter fokus videre på innovasjon og utvikling av nullutslipp.

-Enovas rolle er å støtte de som går foran. Nå som batteriløsninger tas i bruk av stadig flere på tvers av maritim sektor, så tenker vi at det riktig av oss å justere støtten til disse fartøygruppene og rette fokus mot tiltak som bringer næringa enda nærmere nullutslipp, sier Gunnel Fottland, Enovas markedssjef for sjøtransport.

Like før sommeren gikk Enova ut med [nyheten](#) om støtte til etableringen av fem produksjonsanlegg for fornybart hydrogen langs norskekysten med 669 millioner kroner samt sju banebrytende hydrogen- og ammoniakkdrevne fartøy med 451,3 millioner kroner.

Utvalgte andre ordninger for statsstøtte

- Innovasjon Norge har en kondemneringsordning for eldre skip i nærskipfart; støtte gis i form av investeringstilskudd til ny(ere) lav- eller nullutslippsfartøy og forutsatt at det eldre skipet kondemneres – maks 8 mill. per fartøy og maks 40 % til 65 % av merkostnaden ved miljøvennlig investering
- Innovasjon Norge tilbyr også risikolån for rederier innen nærskipfart og fiskeri – maks 50 mill. (markedsmessig, dvs. lignende Eksfins ordninger)

Handlingsrommet – hva har vi å gå på?

- Er Eksfins ordninger gode nok? Også for verftene?
 - Eksfins ordninger er markedsmessige, og så lenge de er det, er ikke statsstøttereglene til hinder for å gjøre mer
- Skattemessig avskrivning allerede fra byggestart av skip finansiert gjennom finansiell leasing (spansk "tax lease v2")?
- ENOVA og Innovasjon Norge kan få økte budsjetter
- Innretningen på ordningene kan også justeres
- Det er juridiske grenser, og EØS-retten er nokså kronglete, men ofte kan man med litt arbeid vise at det er juridisk mulig – og da gjenstår "bare" politisk vilje

Gjermund Mathisen
Partner

+47 916 25 475

gma@kvale.no